

Nro. 28:

A' FELS. CSÁSZÁR, ÉS AP. KIRÁLY
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.

Indult Bétsből Pénteken October 4-ik napján, 1811-ik
esztendőben.

B é t s.

Az Austriaiak egész kedvektelve szüretelnek, a' szőlő tökéletesen megért, a' szeme olly szép, puffadt, nagy és leves, hogy ha tsak erre tekintene valaki, és külömben nem tudná, hogy mely nagy és hosszas szárazság uralkodott ezen nyáron 's még az ősznek nagy részében is: el nem hihetné, hogy illyen, tsak nem példátlan száraz idő járt. Még abban is kedveztek az egek az Austriai szőlős gazdáknak, hogy most September' vége felé éppen a' szüretre bőséges essővel szaporították az ő mustjokat. Arról sem emlékezünk, hogy valamit olvastunk vagy hallottunk volna, hogy az ő szőlő hegyeiken a' jégesső valahol valamelly igen érezhető kárt tett volna.

* * *

A' Bétsi lakosok' száma, az 1811-dik esztendőben, az 1810-dik esztendőbélivel össze-hasonlítva.

Béts belső városában az ötet körülvevő 33 külső városokkal egyetemben, a' folyó 1811 dik esztendőbéli leg újabb felírás (*Conscriptio*) szerint találtak:

7063 házak (36-tal több mint tavaly)

58,970 lakos famíliák (1091-gyel több, mint tavaly).

Az ide való születésű nép állott mind együtt 216,203 emberekből, t. i. 95,108 férjfi, és 121,095 asszony személyekből. (Együtt véve 9803, t. i. 2984 férjfi és 5819 asszony személlyel több mint tavaly)

Az itt lakó idegenekkel egyetemben, az Ausztriai Cs. Státusnak más részeiből való, és 14,339 hasonlóképpen itt tartózkodó egyéb férjfi és asszony idegeneket is ide számlálván, telt a' Bétsben lakó élő emberek' száma, a' Követtséghez tartozó, katona, 's a' szüntelen jövő menő idegeneket kivévén, 238,444 emberre (14,252-tővel többre, mint tavaly).

Az egész népség együtt vétettétvén találtak köztök

888 papi személyek (26-al több, mint tavaly)

4,391 Nemesek (263-al több, mint tavaly).

4,822 Tisztviselők (199-el több mint tavaly),

10,177 Polgárok, bizonyos keresetet folytatók, mesteremberek (43 al kevesebb, mint tavaly)

4,938 béres lakosok (v. házallók), kertészek, 's egyéb külömbkülömb életneműek (1,493-al kevesebb, mint tavaly).

Az ide való születésű férjfiak között 4139 házasok, és 54,059 özvegyek, 's nőtelenek találattak.

A' férjfiú nevendékek' száma az egy esztendőstől fogva a' 14 esztendősig, 27,864-re, a' 15 esztendőstől fogva 17 esztendősig 4367-re telt.

A' nagy marhák' száma ennyiben állott:

5435 ló, 98 ökör, 1053 tehén találtatott benne.

Ugyan azon közönséges levélben, mellyből Béts' népességéről ezen jegyzéseket vettük, ezeket a' szép jegyzéseket olvassuk a' Doktor *Kras-kovits* Úr Posonyi levegői útjáról: —

Felindulásakor, Sept. 15-kén estvéli hatodfél órakor, leg kellemetesebb idő vólt, és tsak alig érezhető szellő lengedezett. A' levegői alkotmány a' Dunán által Kittse felé vette útját. Eleinten tsak közép-szerű magosságra tartózkodott a' város és Duna felett, a' honnét a' levegői útas Úr a' számtalan fás utaknak, szigeteknek, berkeknek, véghetetlen térségeknek, az ígéző szépségű hegyeknek, völgyeknek, 's a' Duna folyása karingóinak szemlélésével gyönyörködtette magát; melly után végezetre olly nagy magosságra felemelkedett, hogy a' feljebb nevezett tárgyak már most tsak mint valami tartományi kártyán úgy tűntek szemei eleibe; a' felhők alatta mentek - el; az Országútak tsak egy íznyi szélességű pántlikához hasonlítottak, 's a' nagy méltóságú Duna tsak egy kis partoknak láttzott. Minthogy a' hajótska, talám azon lövés miatt, mellyet a' hajós Úr nem soká felindulása után egy pisztollyal tett, orsóforgású keringést kapott, ennek azt a' hasznát vette

a' hajós Úr, hogy köröskörül minden felé nézhetett. Felemelkedése közben szemlátomást szállott lefelé, ú. m. a' 27 tzol 9 línearól a' 20 tzolra és 9 líneara a' levegő mérő, mellyhez képpent ekkor az Amérikai *Quito* városa' magosságára jutott vólt fel a' hajós Úr, az az, 1538 ölnyi magasságban vólt a' tenger színe felett; pedig még ekkor felfelé emelkedett. A' Reaumur melegmérője a' fagyás' pontján fellyül tsak két gráditot mutatott, még sem érzett semmi nagy hideget a' hajós Úr. A' kiáltó tsóbe akármilyen nagy erőlködéssel belé fújt, alig adhatott az által valami kis hangot. A' verő erén 126-128 tsápást is megszámlált egy minúta alatt, következésképpen 40 nel sótt 50-nel is többet mint a' földön. A' lélekzést szabadon és minden nehézség nélkül tehetette. Az egy alig megmagyarázható fülzúgáson kívül semmi egyéb kedvetlen érzékenységet nem tapasztalt; ezt a' leg nagyobb magasságban érzette. Felindulásakor tsak háromnegyedrészint vólt tele a' levegőgolyóbis, 's felemelkedése után úgy felpuffadt, hogy a' hajós úr a' golyóbisnak alsó lyukát megnyitni és a' *Hydrogen-Gáznak* szabad kifolyást engedni jónak találta, annyival is inkább, mivel az a' gyenge szellő, a' melly felindulásakor tsak alig éreztetett, a' magosságban sokkal nagyobb erőre kezdett vólt kapni.

Elközelgetvén végezetre az estve, 's az éjjeli veszedelmeknek magát ki tenni nem akarván, lefelé kezdett, elébb ugyan tsak tsendesen botsátkozni, hanem azután, midőn a' homályosság miatt megsalattatván a' *Neusiedleri* tóhoz magát igen közel lenni gondolta vólna, sebességgel le-

jött az alsó levegőbe. Már az ejjeli setétség is közelgetvén, a' földhöz való közel létét a' szomszéd falusi kutyáknak ugatásokból vette észébe, melyhezképpest végezetre 7 óra után Posonytól 4 mértföld távolságra a' *Rakendorfi* mezőn a' földre leszállván az özszeszaladott bámuló lakosoktól egész győzedelmi örvendezéssel fogadtatott és Rakendorfba békisértetett, a' honnét Posonyba még azon estvéli 11 orára minden levegői alkotmányával szerentsésen vissza útozott.

Kraskovits és *Menner* Doktor urak mindketten *Austriai* születésűek. *Kraskovics* Ur annak Magyar országgal határos déli vidéken születetvén, 1799-től fogva 1804-ig Varasd Vármegyei Orvos Doktori hivatalt viselt; első volt, a' ki oda a' tehén himlő oltást bevívén, 1100 gyermekbe ingyen oltotta azt bé. Az azon vidéken akkór uralkodott marhadögben is oly hathatós szolgálatot tett orvoslása által, hogy azért a' K. Magyar Helytartó Tanátstól különös dítséretet nyert. Doktor *Menner* úr *Austriának* napnyúgoti részébéli születésű hazafiú; Bétsben praktizáló orvos vólt egy ideig; a' Bétsi közönséges beteg házban kétesztendeig szolgált ingyen. Az utolsó háborúban is megkülömböztetéssel szolgált az ispotályokban, ő is első vólt azok között, a' kik a' magok vidékeiken a' tehénhimlő oltást lábra állították; orvosi foglalatossága által magát egyátallyában dítsérettel megkülömböztette.

Karintia.

Klagenfurt, Sep. 22-dikén. Az *Illiriai* tartományokból ideérkezett útasok azt beszéllik, hogy a' *Frantzia* seregek, a' mellyek *Leibachban* *Villachban*, 's e' tájon másutt kvártélyokon vóltak,

a' hezzájok érkezett parantsolat szerént azonnal útnak indultak Dalmátzia felé.

Török Birodalom.

A' *Párisi* közönséges levelek úgy ítélnék, hogy az Oláh országi Orosz fő vezér Gen. *Kutusow* most tsak azon iparkodik, hogy a' Török ármádiának további előnyomúlását mind addig meggátolhassa, míg hozzá az útban lévő segítő seregek megérkezhetnek. Ekkor ő ismét megtámadólag fogja folytatni a' hadi munkát, a' melly tzélra a' Moldovai határokon egy új Orosz tartalék ármádia gyülekezik össze. A' békeséghez igen kevés reménység lehet, minthogy a' *Petersburgi* udvar telyességgel vissza nem akarja adni az elfoglalt Török tartományokat, Moldovát, Bessarábiát, és Oláh országot: a' Török Udvar pedig minden erejét elővette, hogy azokat visszakaphassa.

Bukarestből e'képpen írtak September 12-dikén: —,

„A' két ellenséges ármádiáknak fekvésekben néhány napoktól fogva semmi változás nem történt. A' Nagy Vezér naponként szélesítetteti és erősítetteti a' maga sántzait *Slobodse* mellett, és minden nap több több fegyveres népet gyűjt által a' Duna jobb partjáról a' balra. Az Orosz ármádia egy ágyúlövésnyi távolságra tanyázik a' Török sántzok mellett.

„Ügy esett értésünkre, hogy a' Generális *Markow* vezérlése alatt lévő 15-dik Orosz Osz-tály, mellyet néhány napoktól fogva vártunk ide ellenkező parantsolatot vett legyen, azt t. i. hogy most tsak maradjon meg tovább való rendelésig *Beriadban*, és annak környékein, a' melly kör-

nyúlállás megerősíteni láttatik azt a' gyanakodást, hogy a' Törökök *Matsinnál* is fenyegetődznek az általjövetellel. —

„Egy kiseded hajókból álló Orosz fegyveres csapat, a' melly a' Dunának Slobodsei szigete és Rutschuk között lévő ágára bényomúlni iparkodott, hogy a' Duna bal partján lévő Törököknek a' jobb partal való közösüléseket ketté szakassza, a' Rutschuki batteriák által vissza kergettetett.

„A' Petersburgba, 's onnan vissza felé siető Kurirok' nagy sokasága azt okozza, hogy mi itt minden napon nagy történeteket várunk. —“

Orosz Birodalom.

A' Moldovai és Oláh országi Orosz ármádia' fő vezérét *Golonitschew Kutusow* gyalogság' Generálissát a' maga brillantokkal körülvetett képevel ajándékozta meg *Sándor Császár*.

Hertzeg *Bagration* tsak a' Törökök ellen tsatározó komendánságról mondott-le: de mint gyalogság' Generálissa most is Orosz szolgálatban van.

Frantzia Birodalom.

Némelly Párisi újságok azt erősítik, hogy a' Frantzia ármadiánál nem soká 12 lántsás lovas (Ulánus) regementek fognak felállítatni — néhány Dragonyos és Vadász regementek fognak ezen lántsás seregbe altal menni, — 's az új sereg egy olly derék Frantzia Generális' kórmányozása alá bízattatni, a' ki magát már sok fényes hadi munkái által megkülömböztette — és hogy ezen dologra a' *Badajoz* mellett *Albuheránál* történt igen véres tsata szolgáltatta az alklamatos-
tosságot, a' hol, mint annak idejében a' hivatal-szerént való tudósításokban olvastuk, magokat

a' Lengyel lántsások igen megkülömböztették volt. Mit nem lehet egy egész új lábra álítandó ilyen Frantzia seregtől várni.

Páris, September' 20-dikán. Császár ő Felsége tegnap *Compiègnéből* a' tenger partok és Hollandia felé, útnak indúlt. Császárné ő Felsége is el fog, mint mondják haladék nélkül *Brüsszel* felé utazni.

A' *Journal de l' Empire* nevű Párisi újságban ezeket olvassuk : — „*Róma*, Aug. 24-dikén. Az eltöröltetett Barátok' javaiból véghetetlen vagyona tettek szert a' Császári uradalmak; a' jószágokat néhány hónapoktól fogva adják; vásárlók nagy számmal találkoznak. Sok gazdag házak nagy summákat fordítanak jószág vagy ház vásárlásra. Illyenek a' Buonchampigny, Bonacorso, Chigi, és Colonna házak. A' sok vásárlók ugyan drágítják ezen jószágokat: de nevelik egyszersmind a' más magános jószágok' betsit is. Több tulajdonosok' kezire oszolván az eladandó jószágok, egyszersmind a' földmivelés' virágzása is nevedni fog a' Római vidékeken.

Sept. 7-dikén hat Frantzia ágyús tsajkák 's egy Anglus Fregát és Korvette, keményen megverekedtek egymással. A' Frantzia tsajkák Boulognéból Cherbourg felé eveztek. Az Anglusok őket megtámadták. Sokáig derekasint védelmezték magokat, mind addig, míg az egyik tsajkán egy ágyú, melly kártáttal volt töltve, széllyel szakadván, 2 embert megölt, 3-mat megsebesített, és a' tsajkát meggyújtván a' part mellé tsapta. A' más 5 tsajkák ekkor az Arremanches-i parton lévő battériáknak oltalmok alá szaladtak, 's az Anglusok eltávoztak: hanem más nap estve felé

két Fregáttal és egy Briggel a' Calvadosi kőszik-
láknál ismét megjelenvén, rettenetes ágyúzást
tettek tsajkáinkra. Hasonlóan feleltek nékiek a'
mi Arramanchesi batteriáink. Két óra alatt va-
lami 300 golyóbist hajgált egymásra a' két rész.
Egy tsajkánk elsüllyedett, de a' rajta vólt embe-
rek kifogattattak. Az egyik Anglus Fregát is
sok lyukat kapott.

Spanyol és Portugallia Országok.

Végezete a' Marschal *Soult* tudósításának,
melly a' közelebb költ M. Kurir' 427-dik lapján
félbe maradott: — —

„Generális *Godinot* már ekkor 800 gyalog és
300 lovas Insurgenseket *Quessedától* elkergetett, 's
az Insurgens Generális *Quadra* seregének előljá-
róit is, a' kik a' kis Gvadiánán való révet elfog-
lalták vala, *Pozo - Alcon* mellől hátra nyomta
vólt. Sőt egy más ellenséges csoportot is, a'
melly Gen. Blakétől a' *Quadra* segítségére kül-
detett vala, egész a' *Barbata* vizéig vissza nyo-
mott, a' hol egy egész ellenséges osztály három
líneákban állott. Ennek megtámadtatására is
azonnal kiadta Gen. *Godinot* a' rendeléseket, a'
melyből annak heves ágyúzása mellett is egy
ember meg nem menekedett vólna, ha tsak a'
megveretett *Quadra* osztállya ellen, a' melly az
alatt magát ismét öszszeszedte vala, egy egész
Brigadát és minden lovasságát elküldeni nem kén-
telenítettett vólna Gen. *Godinot*.

„Azonközben így is minden féle jó követke-
zései lettek a' Generális *Godinot* fordulásainak;
mind két ellenséges osztályok vissza-vonni kén-

telenítettek magokat, és mind elfutottak; a' kemény tanyát is oda hagyták azon éjjel. A' tsatázó mezőt holt testekkel's elhányt fegyvereikkel befedve hagyták hátokmegé; megtartatások végett önön tettések szerint futottak széllyel az ellenséges tsapatok minden felé. A' kergetés közben is sokakat megöltünk és 400 embert fogtunk - el közülök. —

„Aug. 10-dikén az egész lovassággal az ellenség kergetésére küldettétvén Gen. Godinot, annak hátúl menő tsapatját *Culláron* túl béérte. Gen. *Soult* három lovas regementekkel leg elől menvén *Las-Vertientesnél* 2000 ellenséges lovasokra talált, a' kik az ő hátráló ármádiájokat fedezték. A' tsata azonnal el kezdődött, és ezen lovas tsapat úgy megverettetett, hogy 200 emberek's ezek közt sok tisztek maradtak a' tsatázó mezőn, 's 300-an fogságra estek. Tsak a' békövetkezett éjtzaka és a' lovaknak, mellyek az nap már 12 mértföld útat tettek vala, okozták, hogy ezen szerentsés történetnek annyi hasznát nem vehettük, a' mennyit külömben abból venni lehetett volna; így is nagy rettegés fogta el az egész Spanyol ármádiát: már most azok is mind elszéledtek, a' kik még eddig együtt maradtak vólt, 's így próbáltak a' minden felé való elszéledés által *Murciába* jutni. Az ő *Freire* nevű Generálisok is megsebesedvén, tsupán a' maga ereje szerint iparkodott több más Generálisokkal egyetemben megmenekedni. A' következő napon a' *Lumbrerasi* szoros útig küldötte el Gen. *Latour-Maubourg* a' szélső lovas vígyázókat, a' melly keskeny út *Lorcához* tsak 3 órányira esik. —

„Az ellenség' vesztese ezen külömbkülömb
 öszszetsapásokban igen feles vólt. Néhány eze-
 rek megölettettek; meg-sebesedve még többen
 bújdokolnak a' hegyeken, a' hól majd mind el-
 vesznek; 7 vagy 8 ezeren pedig elszéledvén,
 honnyaikba mennek vissza csoportonként, átkoz-
 ván az Insurgens vezéreket, és azokat, a' kik
 őket tsalárd reménsséggel ketsegtetvén, a' vesze-
 delem' őrvényébe vezérlették. Még eddig 6 vagy
 7 száz foglyokra tehattünk szert, kik között 30
 tisztek találtatnak. Szökevényeket is kaptunk
 valami 5 százat, többire Frantziákat vagy ide-
 geneket, a' kik a' Spanyolokhoz fogságra esvén
 tőlök hadi szolgálatra kényszerítették. Az úgy-
 nevezett *Wallonok* testőrző Regimentjét tsak nem
 egészen semmivé tettük; zászlóit is elvettük. Úgy
 ítélünk, hogy ezen ármádiából, a' melly a' *Blake*
 megérkezésével igen szép számra telt vala 7000
 embernél több nem ment vissza Murciába, a'
 többi mind elszélesztetett. —

„A' mi vesztesünk mind ezekben a' külömb-
 külömb verekedésekben, 30 elesett emberekből
 a' kik között egy tiszt találtatik, és 150 sebesek,
 ből állott. Sok katonáink igen nagyon megkü-
 lömböztették magokat. Éppen most vevék egy
 tudósítást Gen. *Lavaltól*, mellyben írja, hogy
 melly sok prédára, munízióra, fegyverre, 's
 egyéb hadi készületekre tettünk már is szert, és
 még mennyit reménlhetünk. — Vagyok —,

„Dalmátziai Hertzeg (M. Soult).

* * *

Azt olvastuk vala némelly közönséges leve-
 lekben, hogy Marschal *Soult* már most ezen Spa-

nyol seregeket tovább is kergetni fogná, sőt hogy *Karthagenának* ostromlásához is hozzá fogna: de nem így történt a' dolog, minthogy a' Grenadai vidékeket elegendő fegyveres néppel megrakván, seregének több részével már ismét vissza indúlt *Sevilla* felé.

Déli Amerika.

A' gazdag *Peru* fő városában, *Limában* egy egészen újújság kezdett kijönni ilyen tzím alatt: *Diario secreto de Lima*, a' mellyből a' következő tikkelyt ők (így szóllanak az Európai újságok) tsak azért hozzák élő, hogy lássuk, melly megvetőleg gondolkozzanak az Amériikai kolóniák (plánta tartományok) az anya országbeli mostani Kormányozó székről: —

„Mi (úgy mond a' Limai író) meghatározva tudjuk, hogy az Anglusok azt vették eszekbe, hogy az Országló Tanáts, vagy *Junta*, a' melly Kadiksban van, titkos egyetértésben légyen *Napoleon Császárral*. A' játéknak nem soká végeleszen, és a' Limai lakosoknak szemeik még annak bévégződése előtt kifognak nyílni. “

Igen fontos következésűek lehetnek a' világra nézve az Amériikai Spanyol tartományokban egy időtől fogva folyó villongások, Minden közönséges Akták, a' mellyek ezen villongásokat illetik, olly fontosak az olvasó világra nézve, hogy a' minden napi históriákból, a' Pontikai újságlevelekből egyátallyában ki nem maradhatnak. Illyen két Akták közelebbről azok, mellyekről egy pár szóval a' 25-ik számú *M. Kurir'* két utolsó lapjain is emlékezet tétetett. Ezek annyival

megjegyzésre méltóbbak, minthogy a' Braziliai Régens Hertzeg, a' ki a' Spanyol Koronához, következőképpen az Amérikai Spanyol plánta Országokhoz is, a' feleségire, mint Spanyol Királyi Hertzegaszszonyra nézve történhető (eventualis) just tart, ezen alkalmatossággal szóllot nyilván-
ságos módon legelőbbször az Amérikai Spanyol koloniáknak villongásaikhoz. Így következnek ezen két Akták a' magok valóságok szerént: —,

„Gróf *Linharez*, Portugallus Minister, *Rio - Janeiro*ból a' *Buenos - Ayresi* Juntához, Aprilis' 22-dikén. Igen drága jó Urak! *Don Maria Serratea* éppen most ideérkezvén, általadta nékem az Urak levelét, mellyet én azonnal a' Régens Princz, az én Uram' szeme eleibe terjesztettem. Ő Kir. Hertzegsége reám bízta, hogy tegyem bizonyossá Uraságtokat a' felől, hogy ő a' *Buenos - Ayresi* Junta és nép eránt egyenlő jó hajlandósággal viseltetik, 's azon jó egyetértést, a' melly a' Portugallus és Spanyol Insurgensek között fennálló szövetségen fundálódik, buzgó indúlattal fentartani kívánja. Nem esmeretlen dolog az Urak előtt, hogy melly igen óhajtsa ő K. Hertzegsége azt, hogy a' Spanyol Monarchia megtartassék, 's az ő Királyi Hertzegaszszony felesége' jussa megőriztessék. Excellentziátok megíélhetik ebből, melly igen gondoskodják ő Kir. Hertzegsége azon, hogy az egyesség a' Spanyol birtokoknak minden részeikben helyreállítassék, és hogy melly nagy bánkódással szemlélte legyen ő K. Hertzegsége azt, hogy a' hazafiak között való háború még az ő Felsége tulajdon Státusainak határjok mellett is elkezdődött volna: melly-

hezképpeszt ő K. Hertzegsége ennek elvégződését tüzes buzgósággal kívánván, e' végre mind azokat az eszközöket elé fogja venni, mellyeket az a' barátság és az a' részrehajlás nélkül való indulat javasol, mellyel ő K. Hertzegsége a' Spanyol Királynak minden alattvalóihoz viseltetik. Mellyel én az ő K. Hertzegsége parantsolatját teljesítvén, maradok, 's a' t.

A' Buenos - Ayresi felelete a' Portugalliai Régens Printz Ministerhez Linharezhez. —,

„Igen derék Úr! A' Junta nagy meglepéssel hallotta azt a' békességes hajlandóságot, a' mellytől a' Régens Printz lelkesítettik, és azt, hogy ő K. Hertzegsége a' közöttünk szerentsétlenül kiütött villongásokat minden békességes utak és módok által letsendesíteni törekedik. Ha a' Spanyol Országlószéknek az előítéletek megengedték volna, hogy a' mi jussainkat figyelmetesen megfontolják; ha a' hozzánk küldetett Királyi Helytartók közöttünk gyanút és tsalárd merkedéseket nem gerjesztettek volna: a' mi hűségünk soha ingadozni nem kezdett, 's a' hazafiak közt való villongásnak még tsak nyoma sem lett volna soha. A' mi lakosaink nagyobb részint személyes tzélzás által indítatván, a' részrehajlásnak veszedelmes magvát minden felé széllyel-hintezték, melly ha szintén nállunk már nagyobbára kiírtatott is, *Paraguay* tartományában és a' *Montevideoi* köfalak között még tsakugyan most is folytatja pusztításait. A' közönséges levelekben olvashatta Excellentiád azon megmásolhatatlan principiumokat, a' mellyeken mi azon jussainkat fundáljuk, hogy önnön javunkat magunk

védelmeszük. A' mi Paraguay ellen való katonai expedízióknk nem egyébre tzelzott, hanem csak hogy ezen szomszéd tartomány lakosainak eszközöket szolgáltatassunk az őket fenyegető felfordulásnak elhárítására. Hanem ők inkább halgattak a' mesterkedésben nyereséget kereső embereknek sugallásaikra, mint attyokfiainak jó tanácsaikra. Ez adta az ellenségeskedésre való alkalmatosságot: de a' mellytől a' Junta iszonyodván azonnal minden ellenségeskedésnek félbeszakasztatását megparantsolta, az időtől várván, hogy a' Paraguay lakosok a' magok hibájakat megismerjék. A' mi a' Montevideoi környülállásokat illeti, a' Kadikszii Junta olyan gyáva vólt, hogy Don Éliot küldötte oda a' dolgoknak kórmányozására. Ez a' vakmerő bátor ember, kinek a' rontásra való hajlandósága közönségesen esmeretes, azólta hogy megérkezett, meg nem szűnt vélünk mint támadókkal úgy bánni, ellenünk a' törvényeknek keménységével élni, kikötőhelyeinket bézárnai, 's a' Napnyúgot felé fekvő tartományokat is a' veszedelem örvényébe taszítani. Ezek, illy módon kénteleneknek lenni szemlétték magokat erőszakos eszközökhöz nyúlai; melyhezképpest egész sokasággal felkelvén a' mi fő városunkhoz folyamodtak segedelemért, Mi büntetésre méltó dolgottselekedtünk vólai, ha szomszédainknak szerentsétlenségeket lágymelegséggel elhalgatván, nékik segedelmet nem küldöttünk vólai. Azon kevés seregek, mellyeket az ő segedelmekre küldöttünk, elhárították az ő inségeiket. A' mi Juntánk illendőnek találta továbbá Excellentiádnak eleibe terjeszteni azon okokat,

mellyek a' mi Spanyol Országtól való elszakadásunkat magok után vonták. Hízelkedünk magunknak, hogy a' Régens Printz a' dolgoknak ezen igaz előadattatások által meg fog győződni arról, hogy az ő védelmezését a' mi kárunkra, sem a' tengereken túl lakó Spanyolok, sem Élio, sem pedig az ő követői meg nem érdemlik. Mi azonban közben a' népnek közönséges kívánságára annak képviselőit összehívtuk, hogy a' fenn forgó nehéz kérdések, és a' nemzet' java felett tanátskozzanak, 's ezt védelmezzék. A' Junta úgy ítél, hogy ezen congressus' akaratjának megértése előtt Spanyol Országgal alkudozásba bocsátkoznunk, hebehurgyaság lenne. A' Junta tehát mind ezekhez képpes elfogadhatja ugyan a' Régens Printznek közbenjárói tanátslásit : úgy azonban, hogy a' nemzetnek reá bízott javát semmiképpen el nem mellőzheti.“

Olasz Ország.

A' Mailánci hívatalszerént való újságnak Sept. 11-dikén költ darabjában (így szól a' Norimbergai Correspondens) ezeket olvassuk: —

„Azon nemzeti conciliumbéli Atyák, a' kik Párisból Genuán által Savonába a' Sz. Atyához mentek vala, még ott vannak. A' reájok bízott dolgok még nintsenek tudva a' közönség előtt.